

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Онопрійчук Д. О.

здобувач вищої освіти групи МЕН 4/2

Миколаївський національний аграрний університет

Постановка проблеми. У сучасному світі зі зростаючою економічною активністю, важливим фактором є ефективне використання ресурсів, особливо основних засобів, які мають важливе значення для виробництва та бізнесу. Однак проблемою є недостатнє розуміння їхньої сутності та потреба у чіткій класифікації, що б допомогла підприємствам краще управляти цими ресурсами. Дослідження теоретичних аспектів цих питань спрямоване на розв'язання цієї проблеми та надання підприємствам зрозумілих інструментів для оптимізації використання основних засобів у сучасних умовах господарювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Багато науковців (як вітчизняних, так і зарубіжних) займаються питанням оптимізації основних засобів на підприємствах. Зокрема, С. Мочерний, Т. Бутинець та багато інших. Однак, тема є дуже актуальною і потребує подальшого детального вивчення.

Мета і завдання дослідження. Метою даного дослідження є розкриття теоретичних аспектів економічної сутності основних засобів та розробка систематизованої класифікації цих ресурсів. Важливо з'ясувати, як основні засоби сприяють економічному розвитку. Завдання дослідження включають в себе Аналіз економічної літератури та поглиблене вивчення понять, пов'язаних з основними засобами, для з'ясування їхньої сутності та ролі в економічному процесі та проведення класифікації основних засобів.

Виклад основного матеріалу. Основні засоби відіграють важливу роль у розвитку виробничих потужностей країни і загальній економіці. Ці ресурси є ключовими для забезпечення виробництва товарів та послуг, що в свою чергу сприяє генерації доходів для економіки країни. Основні засоби також

виступають джерелом прибутку для підприємств та можуть значно підвищити продуктивність праці завдяки впровадженню передових технологій та процесів автоматизації виробництва.

Важливим є визначення поняття «основні засоби». Так, Згідно П(С)БО 7 «Основні засоби» - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [1].

У табл. 1 наведено основні групи основних засобів. Залежно від групи, до якої віднесено той чи інший об'єкт основних засобів, встановлено мінімально допустимі строки їх амортизації [2].

Таблиця 1. Групи основних засобів та їх мінімально допустимі строки амортизації

№	Група основних засобів	Мінімально допустимі строки амортизації
1	Земельні ділянки	не встановлено
2	Капітальні витрати на поліпшення земель	15 років
3	Будинки, споруди та передавальні пристрої	відповідно 20, 15 та 10 років
4	Машини та обладнання	5 років
5	Транспортні засоби	5 років
6	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4 роки
7	Тварини	6 років
8	Багаторічні насадження	10 років
9	Інші основні засоби	12 років
10	Бібліотечні фонди	не встановлено
11	Малоцінні необоротні матеріальні активи	не встановлено
12	Тимчасові (нетитульні) споруди	5 років
13	Природні ресурси	не встановлено
14	Інвентарна тара	6 років
15	Предмети прокату	5 років
16	Інші необоротні матеріальні активи	7 років

Джерело: побудовано автором з використанням [2].

Поділ основних засобів на групи є необхідним для більш ефективного управління цими ресурсами та розуміння їхнього впливу на економічну

діяльність. Цей процес дозволяє визначити специфічні характеристики і вимоги до різних видів основних засобів, що в свою чергу допомагає підприємствам оптимізувати їхнє використання.

Варто зазначити, що основні засоби також поділяються за різними класифікаційними ознаками. На рис. 1 наведено класифікацію основних засобів.

за ступенем використання	за вартістю	за віком
<ul style="list-style-type: none">• активні (в процесі виробництва)• пасивні (не використовуються в даний момент)	<ul style="list-style-type: none">• великі• середні• малі	<ul style="list-style-type: none">• нові (придбані нещодавно, не мають фізичного зносу)• застарілі (потребують заміни чи модернізації)

Рисунок 1. Класифікація основних засобів за ознаками

Висновки. Основні засоби відіграють ключову роль у розвитку виробничих потужностей і загальній економіці, оскільки вони є основою для виробництва товарів і послуг. Класифікація основних засобів на різні групи дозволяє більш ефективно управляти цими ресурсами та визначати їхні особливості та вимоги до амортизації.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 Основні засоби : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення: 10.10.2023).

2. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : станом на 3 верес. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 10.10.2023).

Науковий керівник - Олійник Т. Г. - канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств